

V Ě S T N Í K

ČESKOSLOVENSKÉ NÁRODNÍ RADY AMERICKÉ

Čís. 282

Prosinec 1978

Dr. Mikuláš Ferjenčík:

Bojovníci za pravdu a ľudská práva

Evropský "Pomocný a akčný výbor" (Help and Action Coordination Committee) pre obranu ľudských práv, uvádza vo svojich pravidelných správach (posledná správa z októbra t.r.) dlhý soznam t.zv. disidentov, t.j. tých statočných z najstatočnejších, ktorí sa v komunistických štátoch otvorene dovolávajú práva slobody svojho presvedčenia, slobody slova, slobody vierovyznania, slobody voľby zamestnania i slobody kritiky neslúchanych nepravd, podvodných procesov, zneužívania ľudských slobod a pod. Sú to obdivuhodní hrdinovia tejto mravne rozvrátenej, prehnitej doby v ktorej dnes žijeme. Každá mravne rozvrátená doba mala svojich hrdinov, prorokov a messiášov. Tito disidenti sú nebojácny prorokmi doby našej.

Ešte ani nie tak dlho v dobe letných mesiacov tohto roku vyvolávaly okazalé súdne procesy a tvrdé rozsudky morálne pohoršenia a rozruch verejnej mienky po celom slobodnom svete. Dnes, za pomerne krátkú dobu, je ťažko sa ubrániť dojmu že sa začína zabúdať na obeť týchto ohydných, monstrosných zneužití legálnej moci čiste k účelom politickým, akonahle boli vynesené rozsudky a odsúdenia sú nutení ztráviť čas svojho života v tmavých, studených, hnilobou pachnucich vazeniach, pracovných táborech a psychiatrických inštitúciach. Sdelovacie prostriedky svetove majú dnes zas iné, časovejšie záujmy a pomýjajú sledovanie osudu trpiacich. Taký je snad ten skutočný život. Žiadna kampaň, sebe zpravodlivejšia netrvá večne. S takýmto stanoviskom smieriť sa je však nemožné a nemorálne.

Blíži sa doba Vianoc. Doba v ktorej sme my kresťania šli do seba, zpytovali svedomie a očakávali sme zrod posla lásky a ľudskosti. Zamyšľime sa na chvíľku, v tejto dobe, nad osudom týchto ľudí, ktorí sa dovolávali lásky a ľudskosti. Zpytujeme vlastne svedomie, čo my sami urobili pre zachovanie týchto ľudských hodnot.

Z našich, československých prípadov uvádzam tieto mená, snad najdete medzi nimi niekoho koho znáte, lebo na koho sa pamatáte. Sú to:

Ales Březina 30, býv. študent teologie, Miroslav Cerny 48, delník, Zdenek Červenak 20, delník, Vojtech Dzurko 21, delník, Viktor Groh 23, delník, Ivan Jirous 34, historik, Jiří Kříž 25, delník, Vladimír Lašťuvka 35, nucleárny physicist, Jiří Lederer 57, novinár, Miloslav Lojek, delník, Ales Macháček 32, agronomist, Ladislav Opava 19, delník, František Pitor 57 delník, Petr Pohl, scientist, Jan Simsa 51, farár, Milan Turek 21, delník, Gustav Vlasaty 48, delník, Josef Brychta 56, Jaroslav Dvořák, technik, Libor Chloupek 23, knihovnik, Jiří Chmel 26, technik, Petr Cibulka 25, delník, Vera Cibulková, matka Petra Cibulky, Frantisek Hrabal 26, delník, Zdenek Kašták 32, Michal Kopal 30, delník, Ladislav Lis 52, býv. advokát, Ivan Manasek 23, študent, Robert Mergantz 50, technik, Pavel Novak 35, delník, Petr Pospichal, tiskár, pomocník, Václav

Novotný 50, novinár, Zdenek Těšínský 50, býv. pilot, Vojtech Vala, býv. diplomat, Robert Gombik, farár, Jiří Krusa 40, spisovateľ, Pavel Roubal 30, technik, Oldřich Tomek 57, delník, Věra Vránová 57, delnice, Marian Zajíček 27, farár.

Vánoce za železnou oponou

Letos poprvé nastalo uvoľnenie v niektorých porobených národoch, např. ve Východním Německu objeví se na televizi vánoční poselství. Zástupci komunistické strany se dohodli s luterány na postupu, který připomíná začátky dohody cirkve s komunistickou vládou v Maďarsku po revoluci r. 1956. Od té doby se v Maďarsku zlepšuje poměr mezi nimi a dokonce byl udělen pravidelný čas na státním rozhlase.

V Polsku tyto vánoce budou slavnostní. Zvolení papeže pravděpodobně bude mít vliv na zlepšení styků. Jak v Maďarsku, tak v Polsku - a nyní dokonce ve Východním Německu - komunistické vlády došly k poznání, že náboženství není možno vyhladiť komunistickou ideologií a že je proto nutno zmírnit staré nepřátelství. Konflikt mezi církví a vládou v Polsku trvá, ale vstupuje do nové fáze: komunistická vláda poznala, že víra je zdrojem národního citění a že církev stále hraje důležitou úlohou, což se projevilo r. 1976, kdy přispěla k zmírnění výbuchu hněvu lidu při vládním pokusu o zvyšování cen potravin. Za to, že církev byla nápomocna k uklidnění lidu v otázkách hospodářských a sociálních může nyní vymáhat pro sebe větší práva v otázkách náboženských a uplatňuje tuto možnost při vydávání svého tisku, pořádání náboženských programů na rozhlase a v televizi. Očekává se, že jarní návštěva papeže vymůže Polákům ještě větší ústupky, jakých dosáhly Maďaři, kde římský katolíci, pravoslavní, luteráni a kalvinisté se dělí o týdenní náboženské programy na rozhlase. Dokonce i nepatrná židovská obec má svůj program dvakrát za měsíc.

Zato v Československu se poměry nelepší. Dle zprávy Erica Bourne-ho z Vídně, dopisovatele Christian Science Monitor, českoslovenští komunisté jsou nejhoršími dogmatiky. Dohodli se sice v Římě minulého roku, že zaručí svobodu náboženství, ale ve skutečnosti jejich nepřátelský postoj vůči církvi a kněžím trvá.

Mnoho zdaru v novém roce

všem členům a přátelům Československé
národní rady americké!

VĚSTNÍK

December 1978

Organ of the Czechoslovak National Council of America

Published monthly (Except bi-monthly July-August)

Subscription \$2.00 a year - Outside U.S.A. \$3.00

Editor - Vlasta Vraz

Office: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Tel.: 656-1117

Second Class Postage paid at Chicago, Illinois

VĚSTNÍK

Prosinec 1978

Orgán Československé národní rady americké

Vychází měsíčně (s výjimkou dvojčísla v červenci-srpnu)

Předplatné \$2.00 ročně. - Mimo U.S.A. \$3.00

Redaktorka - Vlasta Vrázová

Úřadovna: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Telefon:

656-1117

Oslava třicátého výročí podepsání Všeobecné Deklarace o Lidských Právech v Bílém Domě

Ve středu dne 6. prosince 1978, bylo v Bílém domě vzpomenu 30. výročí podepsání Všeobecné Deklarace o Lidských Právech. Komemorace se zúčastnilo přes dvě stě zástupců různých etnických, náboženských a jiných organizací, které pracují na poli lidských práv a několik členů amerického kongresu.

Při té příležitosti prezident Carter ve svém dlouhém projevu zhodnotil politiku Spojených států na poli lidských práv za posledních 187 let, t.j. od ratifikace t.zv. "Bill of Rights" Ústavy Spojených států, (ku které došlo 15. prosince 1791) a vyzval kongres, aby v rámci tohoto výročí ratifikoval Konvenci o genocidě, kterou Spojené státy podepsaly - spolu s dalšími členy Spojených národů - v r. 1948.

Před tím k shromážděným zástupcům organizací krátce promluvil min. zahr. věcí Cyrus Vance. Rozbor zahraniční politiky USA, pokud se týká oblasti lidských práv, podal Dr. Zbigniew Brzezinski, poradce presidenta Cartera pro otázky národní bezpečnosti. Další projev měla zástupkyň min. zahr. věcí pro otázky lidských práv, Patricia Derian.

Ceremonii předcházela ve státní jídelně Bílého domu recepce pro účastníky této komemorace.

Za Američany českého a slovenského původu se komemorace zúčastnili zástupci Československé národní rady americké ve Washingtoně s. Anna Faltusová a br. Dr. Josef Hašek.

-afa-

Dr. Zbigniew Brzezinski rozebíral politiku Spojených států v oblasti lidských práv a vyzdvihl duchovní hodnoty Ameriky a jejich občanů, jež mají podstatný podíl na této politice; větší než nějaké hospodářské či mocenské prvky. Doktor Brzezinski podotkl, že i původní pochybovači nad politickou linií v otázce lidských práv, kterou si americká vláda osvojila, se dnes s touto politikou stále více identifikují. Tato politika přináší větší důstojnost lidským bytostem, zdůraznil dr. Brzezinski.

Patricia Derianová, asistentka ministra zahraničí pro otázku lidských práv, zdůraznila, že politika lidských práv není žádnou tajnou politikou, že se dělá veřejně a před očima veřejnosti.

Hlavní projev pronesl prezident Spojených států, Jimmy Carter. Prezident Carter hned v úvodu zdůraznil, že dokud on bude prezidentem Spojených států, americká vláda bude bojovat za dodržování lidských práv. Podle jeho slov jsou lidská práva duší americké zahraniční politiky. Prezident zdůraznil, že tato linie se týká všech států, Kambodže, jako Chile, Jižní Afriky jako Sovětského svazu.

Chartisté a polští disidenti

Představitelé výboru společenské obrany (KOR) z Polska a Charty 77 z Československa se sešli v srpnu 1978 na československo-polské hranici, kde se vzájemně informovali o své práci, dohodli se na společném prohlášení k desátému výročí z r. 1968 a prohodili možnosti vzájemné spolupráce.

Vydali pak společně komuniké o svém setkání. Za čs. chartisty se podepsali Dr. Ladislav Hejdánek, Marta Kubišová a Dr. Jaroslav Šabata. Následoval společný dopis "obráncům lidských práv ve východní Evropě":

Milí přátelé,

srdečně vás zdravíme z pracovních schůzek Výboru společenské sebeobrany (KOR) a signatářů Charty 77 na československo-polské hranici. Nemáme bohužel zatím možnost sejít se osobně i s vámi a proto bychom vás rádi ujistili, že si velice vážíme vašich statečných občanských postojů a vůle bojovat za to, aby lidé v našich zemích žili svobodněji a důstojněji a aby se nemuseli bát svévole mocných. Víme z vlastní zkušenosti s jakými obtížemi je nebo může být tento boj spojen a uvědomujeme si dobře, že vám jde o tytéž hodnoty jako nám. Myslíme často na ty, kteří za svůj boj musí ve vašich zemích trpět v žalářích, myslíme na R. Bahra, V. Čornovila, Z. Gamsachnrđiju, A. Ginzburga, V. Moroze, J. Orlova, V. Pjatkuse, A. Podrabinka, A. Ruděnka, A. Ščaranského, V. Sučeviče, O. Tichého a mnohé další. Děkujeme vám za podporu, kterou nám projevujete a ujist'ujeme vás znovu o své solidaritě s vámi. Naše národy jsou dnes víc než kdy dosud svázány společným osudem. O to důležitější je, aby i ti, kteří se snaží tento osud zlepšit, spojovali své síly.

Jiří Bednář, Václav Benda, Jiří Dienstbier, Jiří Hájek, Václav Havel, Ladislav Hejdánek, Anka Kowalska, František Kriegel, Marta Kubišová, Jacek Kuroň, Pavel Landovský, Jan Litynski, Antoni Macorewicz, Adam Michnik, Piotr Naimski, Jiří Němec, Zbigniew Romaszewski, Jaroslav Šabata, Anna Šabatová, Vlastimil Třešňák, Petr Uhl.

Podrobnou zprávu o tom, co následovalo vyslal "výbor na obranu nespravedlivě stíhaných" dne 4. října.

"Dne 1.10.1978 se měla uskutečnit třetí pracovní schůzka členů Výboru společenské sebeobrany (KOR) z Polska a signatářů Charty z Československa. Orgány polské a čsl. bezpečnosti se tentokrát o plánované schůzce dozvěděly, vypátraly i místo, kde se měla konat a rozhodly se schůzku zmařit. Místo setkání - Cesta čsl.-polského přátelství v Krkonoších - bylo obsazeno mnoha desítkami příslušníků polské UB a NO a čsl. St.B; tyto orgány měly k dispozici mnoho aut vybavených radiovou technikou. Střežena byla i blízká rekreační střediska, horské boudy a lanové dráhy. Všichni turisté, pohybující se v blízkosti Cesty přátelství, byli legitimováni. Obdobná opatření se údajně uskutečnila i na Oravě a v Tatrách. Tato koordinovaná akce policejních orgánů obou států vyvolávala značnou pozornost turistické veřejnosti.

Z čsl. strany se schůzky chtěli zúčastnit mluvčí Charty 77 Jaroslav Šabata, signatáři Charty 77 Rudolf Batěk, Jiří Bednář, Václav Havel, Pavel Landovský a dále student Tomáš Petřivý. Všichni se pokusili různými způsoby dostat se na místo schůzky, někteří však byli policií zadrženi a ostatní se z blízkosti místa setkání sami vzdálili, když viděli, že schůzka je zmařena. Jiří Bednář byl několik hodin internován a vyslýchán v kiosku u zrušené Obří boudy na Cestě přátelství, odkud měl možnost

vidět jak polská policie zadržela členy KOR Jana Litynského, Adama Michnika a Piotra Niamenského. Jiří Němec, Tomáš Petřivý a Jaroslav Šabata byli zadrženi 1.10.1978 v Peci pod Sněžkou a odvezeni na okrsek VB v Peci. Tomáš Petřivý byl převezen do cely předběžného zadržení do Žacléře; po padesáti hodinách zadržování byl propuštěn na svobodu. Jiří Němec byl převezen do cely předběžného zadržení v Praze, v Konviktské ulici; na svobodu byl propuštěn po 39 hodinách zbavení osobní svobody. Formálně byli oba zadrženi podle par. 23 Zákona o SNB.

Na okrsku VB v Peci pod Sněžkou se příslušníci SNB k Jaroslavu Šabatovi chovali hrubě a brutálně: je zjištěno, že dva uniformovaní příslušníci VB J. Šabatu tloukli rukama. Tomuto násilí na chodbě okrsku VB se Jaroslav Šabata nijak nebránil, přesto však byl poté vtažen do místnosti, odkud bylo slyšet křik a údery. Podle dostupných informací byl Jaroslav Šabata převezen do věznice ministerstva spravedlnosti v Hradci Králové a v souvislosti se zmíněným konfliktem obviněn z trestných činů útoku na veřejné činitele podle par. 155 a Par. 156 tr. zákona. Konflikt byl vyvolán příslušníky VB. Výbor proto připomíná, že násilí, jehož tito příslušníci užíli proti Jaroslavu Šabatovi, nebylo zákrokem ve smyslu Zákona o SNB a že i sama použitá metoda násilí - údery rukou - není podle Zákona o SNB (par. 32, odst. 1) přípustnou formou služebního zákroku. Jednání příslušníků bylo tedy takové povahy, že podle zákona nepoživali při tomto konfliktu ochrany veřejného činitele. Výbor proto kvalifikuje trestní stíhání Jaroslava Šabaty jako nezákonné.

Phdr. Jaroslav Šabata, nar. 6.11.1927, signatář Charty 77 a její mluvčí psycholog, bývalý vysokoškolský učitel na Universitě J. E. Purkyně, v roce 1968 člen ústředního výboru KSČ, v letech 1971-76 vězněný z politických důvodů, je nyní v invalidním důchodu. Trpí těžkou srdeční chorobou (prodělal tři infarkty myokardu). Má tři dospělé děti, jejichž adresy uvádíme: Anna Šabatová ml., Anglická 9, Praha 2; Jan Šabata, Havlíčkova 52, Brno; Václav Šabata, Leystrausse 106 - 8,1200 Wien, Rakousko.

Celou akci bezpečnosti pokládáme za protizákonné omezování osobní svobody občanů. Rozvíjející se spolupráci a přátelství polských a československých zastánců lidských práv nemůže přirozeně nic narušit."

(Zpracováno podle zprávy V. Havla ze dne 3.10. a podle dalších pramenů).

Výbor na ochranu nespravedlivě stíhaných

Jak došlo k založení "Výboru na ochranu nespravedlivě stíhaných"

Ivan Medek, jeden z chartistů popisuje činnost výboru a jak došlo k jeho založení. Vyvinul se přirozeně, z praktické potřeby již roku 1977, kdy začala pracovat skupina lidí, kteří se zabývali sledováním, dokumentací i věcnou pomocí ve všech dostupných případech, kdy se dozvěděli o protizákonném stíhání občanů. Toto volné pracovní seskupení se pak 1. května 1978 ustavilo jako Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných. V otevřeném podání, které bylo dáno k dispozici oficiálním místům i veřejnosti se píše:

V duchu poslání Charty 77 a v souladu s její snahou podporovat vznikání užších pracovních společenství, zaměřených k jejím dílčím úkolům, rozhodli jsme se, po několika měsících předběžné práce - ustavit "Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných". Cílem tohoto výboru je sledovat případy osob, které jsou trestně stíhány či vězněny za projevy svého přesvědčení nebo které se staly oběťmi policejní a justiční svévole. Budeme s těmito případy seznamovat veřejnost i úřady a podle svých možností pomáhat postiženým osobám. Chceme přitom spolupracovat s každým, u nás i v zahraničí, kdo projeví o

spolupráci zájem. Žádáme zároveň občany, aby nás (nejraději osobně), na takové případy upozorňovali. Věříme, že působení našeho Výboru přispěje k tomu, aby lidé nebyli nespravedlivě pronásledováni a vězněni.

Podepsali se: Ing. Rudolf Batěk, Otta Bednářová, Jarmila Bělíková, Dr. Václav Benda, Jiří Dienstbier, Václav Havel, Přemysl Janý, Elzbieta Ledererová, Václav Malý, Ivan Medek, Dana Němcová, Dr. Ludvík Pacovský, Jiří Ruml, Dr. Gertruda Sekaninová-Čakrtová, Anna Šabatová, Dr. Jan Tesař, Petr Uhl.

Zprávy o své činnosti oznamuje veřejnosti formou číslovaných Sdělení. Pod číslem 22 bylo 3. srpna oznámeno, že dva jeho členové - Přemysl Janý a Ivan Medek emigrují do Rakouska a místo nich přejímá práci Dr. Jiří Němec. K tomu jen poznámku. Odjezdem do zahraničí naše práce nekončí, chceme a budeme pomáhat odtud podle svých sil a možností. Někteří z posluchačů mohou namítnout, že tato zpráva nepřináší nic nového. Mají pravdu. Tato zpráva opravdu není nová. Ale nové jsou stále případy porušování zákonů a pronásledování nevinných lidí, kterými se Výbor zabývá. A proto je třeba znovu připomínat jeho práci a uvádět i přesná jména a adrey jeho členů. Jde totiž o to, že se objevují nové a nové formy policejní a justiční svévole, proti kterým se neinformovaní občané cítí bezmocní, nevědí na koho se mají obrátit a kde hledat radu a pomoc. Veřejnost prakticky není informovaná o jménech advokátů, kteří takové případy mohou obhajovat a tak se stává, že někteří lidé jsou ve vazbě bez možnosti kontaktů s rodinou a přáteli, kteří zase bezradně chodí okolo budov prokuratur a věznic bez naděje, že by se o jejich blízkých vůbec někdo dozvěděl. Státní bezpečnost se již delší dobu soustřeďuje na lidi, jejichž jména nejsou ve veřejnosti obecně známá, nepíše se o nich v národním tisku, nejsou zkrátka populární. Je to přesně vypočítaný postup, jehož cílem je vytvoření dojmu, že v Chartě 77 a v její blízkosti jsou nezodpovědné skupiny lidí, které je možno likvidovat, vytvořit tak ovzduší jakéhosi anonymního teroru, který nejen zastráší, ale zbaví iniciativy každého, kdo by se pokoušel stavět na odpor. Materiály, které máme k dispozici ukazují dále, že je pronásledována řada lidí, kteří ani nejsou signatáři Charty 77 a provinili se údajně třeba jen kritikou některého úřadu nebo jeho postupu. Je třeba se bát, že případ Jiřího Gruši, který byl vězněn a obviněn jen z toho, že napsal knihu bez ohledu na to, že ji nerozšiřoval, není poslední. Ale strach není východisko. Především je třeba o každém takovém případě mluvit, protestovat, zveřejnit. A to zejména u těch jmen, kterým je právě publicita první a často i jedinou ochranou.

Od té doby je prof. Šabata ve vazbě. Spisovateli Václavu Havlovi se podařilo uniknout, ale vystavil se novému nebezpečí, když se stal podruhé mluvčím Charty. Podal o tom zprávu prostřednictvím třetí osoby zástupci redakce západoněmeckého časopisu Der Spiegel; potvrdil, že byl koncem listopadu vyslýchán policejními úřady, které mu pohrozily, že bude znovu zatčen a uvězněn, jestliže bude nadále zastupovat chartisty. Loňského roku byl vězněn čtyři měsíce a po propuštění z vazby byl postaven před soud a odsouzen k podmínečnému trestu za to, že údajně poslal rukopis Paměti Dr. Prokopa Drtiny do zahraničí. Svým statečným činem chce spisovatel Havel dokázat, že autoři Charty stojí za tímto dokumentem. V časopise byly vysloveny obavy, že čs. úřady by mohly vyvinout "totální tlak" k umlčení chartistů.

Václav Havel prohlásil, že čs. úřady zvyšují persekuci stoupenců lidských práv. Jako příklad uvedl prof. Šabatu. Též udal jméno dalšího stoupence Charty v jehož případě úřady porušily čs. zákony v sedmnácti bodech a nepovažovaly ani za nutné předstírat, že jednájí v mezích zákona. Spisovatel Havel je sledován policií na každém kroku a lidé, kteří ho pozdraví na ulici nebo chtějí se dát s ním do řeči jsou fotografováni. Stalo se

to běžnou součástí jeho života. Bylo by však zle, varuje Havel, kdyby lidé na Západě si zvykli na toto počínání a kdyby během doby považovali pronásledování obhájců lidských práv za normální běh života.

Američtí senátoři o chartistech

V říjnu před zakončením zasedání kongresu, senátor Robert Dole (R-Kans) se přihlásil ke slovu, aby připomněl svým kolegům 60. výročí vyhlášení čs. samostatnosti prof. Masarykem ve Washingtonu. Vzpomenul při tom na obrodný proces Pražského jara a po deseti letech na vydání Charty 77. Zmínil se o mluvčích Charty a jmenoval Václava Havla, Jiřího Hájka, Martu Kubišovou a Jaroslava Šabatu. Mluvil o plánovaném setkání chartistů na polských hranicích a zatčení a zbití prof. Šabaty, což je další ukázkou, jak čs. úřady neuznávají helsinskou dohodu. Senátor Dole žádal senátory, aby protestovali proti tomuto bezpráví. Naděje chartistů nesmí být "zmařena".

Dne 15. listopadu zaslal senátor Dole protestní dopis Gustavu Husákovi proti zatčení prof. Šabaty: "Je to nepřijatelné porušení zásad Závěrečného aktu helsinské konference, který Vaše vláda podepsala". Způsob pronásledování čs. občanů je "deplorable".

Dle poslední zprávy zahraničního tisku, zdravotní stav prof. Šabaty se tak zhoršil ve vězení, že jeho syn Václav, který žije ve Vídni, se rozejel do Francie, aby orodoval u francouzských komunistů a požádal je o intervenci u pražských komunistů o jeho propuštění ze zdravotních důvodů.

Senátoři z USA v Praze

O návštěvě amerických senátorů v Praze bylo již psáno v minulém čísle. Od té doby došly podrobnosti o této návštěvě. Skupinu šesti senátorů vedl Claiborne Pell (D-R.I.), který po válce začal svou diplomatickou kariéru v Bratislavě. Byl spolupředsedou americké komise pro splnění helsinských dohod. V Praze přednesli stížnost předsedovi federálního shromáždění Indrovi o porušování lidských práv. Až nastane zlepšení ve stycích s čs. vládou a až budou vyřešeny humanitární otázky, přistoupí se k jednání o vydání 18 tun zlata, které je v amerických rukou od druhé světové války a o obchodních výhodách, tzv. much favored treaty. Senátor Henry Jackson nebyl spokojen s jednáním, prohlásil, že se "obě strany neshodly v řadě otázek". Senátor John Glenn měl připravený dlouhý seznam čs. přestupků proti dohodě podepsané v Helsinkách. Podobnou obžalobu předložil v Moskvě.

Senátor Jacob Javits žádal o spravedlivý a veřejný soud pro prof. Jaroslava Šabatu, vězněného mluvčího Charty.

Před odjezdem z Prahy senátoři položili kytici rudých karafiátů u pomníku sv. Václava na Václavském náměstí na památku Jana Palacha, který se tam upálil z protestu proti sovětskému vpádu. Sotva odjeli, policie věnec odstranila.

Další stížnost chartistů

Mluvíci Charty pokračují ve vydávání protestních spisů a dokladů. V prosinci upozornili na nedbalé opatření pro ochranu zdraví v čs. jaderných elektrárnách. V dokumentu udávají dva případy neštěstí v jaderné elektrárně v Jaslovských Bohunicích, při kterém přišly o život dvě osoby. Dále poukazují na to, že nebyl rozřešen problém, co se má dělat s radioaktivním odpadem. Sovětský svaz nepřijal zpátky k recirkulaci radioaktivní články, jak se to má dělat. Z nedbalosti vytekla z vnitřního okruhu elektrárny radioaktivní voda do kanalizačního potrubí a znečistila potok.

**Prosíme oznamte včas
změnu adresy**

A ještě o chartistech

Pro změnu je to dobrá zpráva. Signatáři Charty byli poctěni švédskou cenou "Monismania" za to, že se zasloužili o svobodu projevu a respektování lidských práv.

Před tím dostala tuto cenu mezinárodní organizace Amnesty International v Londýně.

Kongres vzpomenu 60. výročí Československé republiky

O projevech senátora Robert Dole v senátě a poslanců Derwinského a Blancharda bylo psáno v minulém čísle. Projev poslance Derwinského si zaslouží větší pozornost. Mluvil o činnosti profesora Tomáše Masaryka ve Spojených státech a zhodnotil jeho velkou zásluhu o vznik Československé republiky.

Připomněl, že Masaryk byl prezidentem 17 let a že zemřel v roce 1937 a byl tak ušetřen agonie vidět svou vlast pod nacistickým a pak komunistickým jhem. Rekl dále, že Masaryk žije stále v myslích a srdcích čs. lidu a že pro čs. lid je symbolem svobody a státní nezávislosti. Posl. Derwinski pak zařadil do Congressional Record text Deklarace Československé Nezávislosti, kterou 18. října 1918 prof. T. G. Masaryk předal ve Washingtoně prezidentu Wilsonovi.

K 60. výročí ČSR promluvil také posl. James J. Blanchard, který připomněl, že jen několik týdnů před tím bylo v kongresu vzpomenu 10. výročí sovětské okupace Československa. Rekl, že Československo se v době své nezávislosti stalo útočištěm pro ty, kteří prchali z bolševického Ruska a pak z nacistického Německa. Československo, řekl dále, byla země, která se stala symbolem těch demokratických principů, které jsou nám tak drahé zde, ve Spojených státech.

Další projev k 60. výročí vzniku ČSR učinil senátor Charles H. Percy, který poukázal na bohatou historii Československa. Připomněl puč z r. 1948 a sovětskou invazi z r. 1968. Poznamenal, že Československo za президенství T. G. Masaryka bylo jednou z nejsilnějších demokracií v Evropě.

K letošnímu výročí vzniku Československé republiky měl projev také americký vyslanec v Československu, Thomas Byrne, který poukázal na styky amerického lidu s Čechy a Slováky již dávno před 28. říjnem 1918. Rekl, že mír přetrvá jen mezi rovnými; rovnoprávnost mezi národy, na které musí být mír založen, jestliže má mít nějaké trvání, znamená, že rovná práva, smlouvy a záruky nesmí být diktovány národy velkými národům malým, ani mocnými slabým. Připomněl hrdinství legionářů a jejich zásluhu o vznik Československa a úsilí osobností jako Tomáše Masaryka, Edwarda Beneše, Milana Rastislava Štefánika, Karla Kramáře a všech Čechů, Slováků a Rusínů, kteří svým úsilím a vznešenými myšlenkami vytvořili novou republiku založenou na humánních ideálech Františka Palackého.

Poslankyně Milicent Fenwicková prohlásila, že je povinností amerického kongresu připomenout americkému lidu osud Československa, malé statečné země ve střední Evropě.

Přerušená československá revoluce

Princetonská universita vydala rozsáhlou studii o Pražském jaru. Autorem je prof. Gordon Skillling, který působí na Torontské universitě v Kanadě, jehož oborem je historie a politologie a speciálním zájmem Československo. Dílo obsahuje 900 stran, je to studie obrodného procesu v Československu, který byl zastaven sovětskou invazí.

Profesory historie z Kanady a Spojených států, kteří se zajímají o Československo, prof. Skipping zorganizoval do skupiny s názvem "Czechoslovak History Conference". Je pochopitelné, že v roce významných čs. jubilejí - 1918 - 1948 -

1968 - 1978 - se vydal na studijní cestu do Československa. V říjnu navštívil Prahu. Další jeho příhody popisuje časopis Toronto Star: "Když se vracel autobusem do Vídně byl vysazen z autobusu na čs. pohraniční stanici a podroben dvanácti-hodinovému výslechu. Policie mu nedovolila telefonovat na kanadské velvyslanectví v Praze, což je hrubé porušení diplomatické dohody. Co je horší, zabavila mu veškerý materiál a podržela si prof. Skillinga přes noc ve vazbě v Bratislavě na další výslech. Po propuštění byl vyvezen na hranice a ač tam nebyl žádný dopravní prostředek, byl ponechán svému osudu na rakouské straně.

Československá vláda si neposlouží ve svobodném světě tímto postupem. Prof. Skilling nyní píše podrobně v kanadském tisku o svých zážitcích: "Zájem vyšetřující policie byl cele soustředěn na to, s kým jsem se během návštěvy stýkal, koho jsem navštívil a s kým jsem mluvil. Byla to moje osobní zkušenost, jak si plnění mezinárodní úmluvy podepsané v Helsinkách představuje dnešní československá vláda. Byl jsem stejně před zadržením sledován tajnou policií na každém kroku. Jedná-li se s cizincem - akademikem takovým způsobem, jak jedná policie s domácími lidmi?".

V kanadských novinách prof. Skilling popisuje, co ho přimělo, aby navštívil Československo, jeho zájem o styk s českými a slovenskými historiky. Rozepisuje se o dnešní situaci intelektuálů v Československu, o samizdatové literatuře, o soukromých koncertech, recitačních večerech, atd. Poukazuje na universitní přednášky v soukromých bytech vyřazených profesorů, které mají za účel doplňovat nedostatečné a často zkreslené vyučování na universitách pod dohledem komunistické vlády.

Zprávy oblastí a odboček

Chicagská oblast - "Vítáme vás"

Toto srdečné pozdravení, kterým u nás vždy vítali hosta do domu, natištěné na vkusných pozvánkách pro "Czechoslovak-American Evening", pořádaný v Rogers Park Library, 6907 N. Clark St., v Chicagu nejdříve zvalo a ve čtvrtek 16. listopadu večer upřímně vítalo četné zájemce tohoto opravdu zdařilého etnického večera.

Etnické večery mají v Rogers Park Library již svou tradici. Československo-americký byl v pořadí 26; a za tu dobu si tyto kulturní večery získaly i své ustálené obecenstvo, které na ně chodí s opravdovým zájmem. Byli jsme totiž mile překvapeni kolika otázkami při malém pohoštění po programu jsme byli zahrnuti. Přítomným se líbily vystavené ukázky našeho umění a obdivovali se našim krásným původním krojům, v nichž naše mládež tančila. Mařenka Bessa-Rose - Mary Marešová, Cynthia Machová, Emma Mikus, Pavla Vedralová, Zdenka Židlická, Mike La Conti, Steve Martínek, David Roknič a Zbyněk Židlický předvedli naše národní tance: "Kadečku", "Pod šable" a "Čardáš". Dlouhotrvající potlesk byl odměnou za jejich opětovnou obětavost a důkazem, že se jejich vystoupení přítomným opravdu líbilo.

Rod Gorman ve své promluvě, pronesené v přátelském tónu (Rogers Park Library je mu velmi blízká) seznámil přítomné jak s některými důležitými daty naší historie i politického života, tak s významnými osobnostmi vědeckého i uměleckého života a i připomněl náš kulturní, vědecký a ekonomický přínos nově vlasti americké.

Blanka Jiráková, choť po zesnulém našem známém hudebním skladateli a dirigentu Karlu Jirákovi, s nímž dlouhá léta v blízkosti Rogers Park Library žila a dosud tam bydlí,

promítla a slovním výkladem doprovodila vhodně vybrané obrázky o Československu.

Zdenka Židlická svým poutavým národopisným výkladem, proneseným s vrozenou přirozeností, přiblížila pozorně naslouchajícím přítomným některé naše lidové zvyky.

Večera se zúčastnila též Alena Pokorná, učitelka katolické školy u Blahoslavené Anežky české v Chicagu, která laskavě zapůjčila pro výstavku několik svých zdařilých akvarelů.

Organisaci večera měla na starost vedoucí kanceláře ČSNRA Marie Langová, která pečlivě a vkusně připravila i výstavku, která probíhala již před "Czechoslovak-American Evening" a ještě dva týdny po něm.

Děkujeme všem, kteří at' již zapůjčenými předměty pro výstavku či napečením, anebo darováním našeho "ukázkového" pečiva, osobní pomocí či jakýmkoliv způsobem se zasloužili o to, že tento večer, který pro informování americké veřejnosti byl důležitý, mohl být uskutečněn.

Škoda, že nás na národní dobrovolnou práci není více, abychom se mohli častěji zúčastňovat takýchto Československo-amerických setkání a dokonce se ujmouti iniciativy k jejich pořádání.
-F.U.-

Plesová zpráva Oblastního výboru ČSNRA

Přípravné práce letošního XXVIII. reprezentačního plesu, na kterém bude hrát jeden z nejlepších tanečních orchestrů "Benteler Royal Strings", pokračují podle předem pečlivě připraveného plánu. Jak jsme v krajském tisku již oznámili, ples se koná v **sobotu 3. února 1979** v Continental Plaza hotelu v Chicagu a bude významnou událostí našeho společenského života, na kterém budou představeny dívky z českých a slovenských rodin, jakož i ty, které cítí příslušnost k naší krajské větvi.

Předtančí tyto dívky: Debby Fajnorová, Sheryl Králíková, Patricie Kraupnerová, Judy Kukrálová, Kathleen Lobanová, Lelia Roubalová, Pam Strezo-ová, Marcela Švehlíková, Kristina Wolfová. V nejkrajší době bude seznamovací schůzka a první zkouška na polonaisu, která bude debutantkám včas oznámena. Choreografem je opět Dr. Viktorin.

Mládež našich tanečních skupin, která vystoupí v národních krojích se již připravuje na své vystoupení.

Plesový výbor zrozeslal žádost na krajské organizace a jednotlivce o účast a příspěvek sponsorů, well-wishers; prosíme je, aby přispěli finančně i svou přítomností na ples. Doufáme, že se ples stane společenskou událostí, kterého se zúčastní obě generace a jak krajané, tak Američané.

Pozvánky budou zrozeslány před novým rokem. Máte-li někoho, koho byste rádi pozvali, zašlete nám jméno a adresu. Prosíme též, abyste se rozhodli, zda si přejete dopravu na ples autobusem, aby vše bylo předem zajištěno.

Plesová knížka musí být dodána tiskárně před 15. lednem. Přejete-li si, aby vaše jméno jako přispívatele bylo uveřejněno, prosíme, abyste se laskavě včas přihlásili a předem děkujeme za vaši účast.

Bazar ČŽNR - dobrá věc se vydařila

V neděli 3. prosince 1978 pořádala Československá ženská národní rada v exilu svůj tradiční předvánoční bazar ve velkém sále American Legion Post 96 na 25. ulici v Ciceru. Prostorná, vzdušná místnost, vkusně vyzdobená vánočním motivem, byla po 11 hodině dopoledne naplněna četným obecenstvem. Všichni měli tentokrát možnost si v pohodlí posedět, pochutnat na výběrných obědech, prohlédnout zajímavé stánky a nakoupit domácí pečivo. U baru bylo též na pilno a v kuchyni to vše šlo jako na drátkách.

I přes špatné počasí naši věrní příznivci přece přišli a těmito řádky chceme poděkovat vám všem, kteří nás již po léta svou návštěvou tak štědrě podporujete. Bez vás by naše snahy a práce byly bezvýsledné a vaše podpora nám dodává chut' a radost do další práce.

Hřebenem odpoledne byl dětský program, pečlivě připravený a nacvičený sestrou Veisovou a paní učitelkou Rybovou a výborně předvedený 30-člennou skupinou dětí, kterým se dostal zasloužilý potlesk. Při zpěvu koled nevyumělkovanými hlásky těch našich nejmladších zaslzelo mnohé oko rodičů či babiček. Mohutný příchod Mikuláše a jeho pomocníků, anděla a čerta a nakonec očekávaná nadílka dárků byla dalším kouzlem pro ty malé, které vyrůstají tak daleko od našeho domova a jimž se alespoň trochu tímto způsobem snažíme přiblížit tradice nám dospělým tak drahé.

Je těžké pár řádky vyjádřit dík všem, kteří se podíleli na práci a přípravách tohoto bazaru. Upřímné díky patří všem dárcům pečiva a dárků do štěstěny, členkám a pracovnícím u různých stánků a u pečiva a v kuchyni a pomocnicím s přípravou programu. Nemenší dík patří členům pánského odboru, kteří vždy ochotně podají pomocnou ruku tam, kde naše ženské síly nestačí. Díky též krásným mladým dívkám, které v krojích vítaly hosty u vchodu a znovu díky vám všem, kteří jste mezi nás přišli. Je to hezký pocit vědět, že ty nesčetné hodiny práce a plánování nebyly nadarmo. Čistý výtěžek bazaru bude věnován na další sociální práci ČŽNR, jejíž předsedkyně, Milada Ferjenčíková, jménem všech členek vám přeje spokojené vánoce a št'astný nový rok.

Odbočka ČSNRA "Západní předměstí"

Výroční schůze se konala v úterý dne 12. prosince ve společenské místnosti Mid-America v Ciceru.

Po zahájení schůze předsedkyně ses. Vrázová vzpomněla členů, s kterými jsme se rozloučili během roku: br. Antonína Vlčka, ses. Stelu Vlčkovou a ses. Ladu Svrčkovou.

Výroční schůze měla normální průběh: po zprávě předsedkyně a tajemnice ses. Marie Langové, která podala též pokladní zprávu za nepřítomnou sestru Rohelovou, a po udělení absolutoria byli zvoleni úředníci na rok 1979: předsedkyně Vlasta Vrázová, místopředseda br. Dr. Bedřich Šalanský Kent, tajemnice Marie Langová, pokladník Ladd J. Vošahlík Jr.

V zábavní části programu promítal diapositivы a vyprávěl o své cestě br. Vošahlík. Se svou ženou navštívili letos země střední Evropy. Sdílel s námi mnoho zajímavých dojmů, zvláště poučné bylo porovnání poměrů. Jejich návštěva Československa byla pro posluchače nejzajímavější. Měl řadu záběrů, např. frontu žen před obchodem se zeleninou v Praze (a to v létě), strážné věže v pohraničí při vstupu do Rakouska atd. Tyto pohledy jsou nejmýlnější a nepotřebují dalších výkladů. Br. Vošahlíkovi a jeho ženě bylo poděkováno za zajímavý večer.

Odbočka ČSNRA "T. G. Masaryk" v Los Angeles

Zpráva o činnosti za říjen 1978

V sobotu 14. října 1978 se četní členové odbočky přišli rozloučit do Precious Blood Church v Los Angeles se zesnulým Ing. Tomášem Ráčkem, dlouholetým členem odbočky a výboru. Nad rakví promluvil jménem ČSNRA a RSC předseda odbočky Ing. J. Breber, který zdůraznil vlastenectví a odbojovou činnost br. Ráčka. V Ing. Ráčkovi ztrácí odbočka věrného člena. Ještě před třemi měsíci se s námi zúčastnil navzdory svému vysokému věku (76 let) a nedobrému zdravotnímu stavu protestní autokolony uspořádané v rámci Captive Nations Week.

V neděli 22. října byli zástupci odbočky Ing. J. Breber, Ing. B. Rajek, Ing. J. Štrunc a M. Klepsa hosty maďarských bojovníků za svobodu, kteří vzpomínali výročí maďarské revoluce v r. 1956. K pomníku padlým bojovníkům, kteří statečně bojovali proti přesile sovětských tankových vojsk v budapeštských ulicích, byly položeny věnce a čestnou stráž drželi zástupci porobených národů. K početnému shromáždění maďarských exulantů a hostů promluvil mimo jiných i kongresman Robert Dornan, který ve svém projevu se zmiňoval často i o Československu, jeho okupaci a Chartě 77. Maďarští přátelé s povděkem oceňovali přítomnost čs. vlajky a zástupců čs. exilu.

Šedesáté výročí založení Československé republiky bylo vzpomínáno v Los Angeles několika akcemi. 28. října se konal v sokolovně slavnostní banket s kulturním pořadem. Na přípravách večera participovaly téměř všechny krajanské organizace v Los Angeles, které odbočka ČSNRA vyzvala ke společným akcím již v září. Anglicky uvítala hosty ses. Louise Nekuďová, náčelnice Pacifické župy Amerického sokola. Český projev o dnešním Československu a perspektivách vývoje v komunistickém bloku promluvil Ing. J. Breber. V pěkném kulturním pořadu se střídala národní hudba s poesíí a sólový zpěv se sborovým. Všichni účinkující si zaslouží ocenění jejich výkonu a obětavosti.

Po ročním služebním pobytu v Japonsku se krajanské veřejnosti opět představili členové odbočky Eva Franklinová, bývalá členkyně městských divadel pražských a Dr. Ivan Franklin. Lt. Commander U.S. Navy a místopředseda československých křesťanských demokratů v exilu. Pozoruhodné verše ze sbírky básní Ivana Franklina "Podkarpatské elegie" přednášela Eva Franklinová. Na klavír doprovázel Dr. Ivan Franklin. Banketu se zúčastnilo přes 150 krajanů.

V neděli 29. října byl v Los Angeles vyhlášen "Československý den" starostou města T. Bradleym. Slavnostní ceremoniál byl uspořádán před radnicí Los Angeles, kde byla za zvuků čs. hymny vztyčena československá vlajka. Bohatě dekorované prohlášení městské rady předala zástupcům odbočky paní Lourdes Saab, zástupkyně starosty. Slavnosti se zúčastnili zástupci organizace porobených národů a přátelé z Bulharska, Běloruska a Polska. Projevy přednesli Dr. Olgierd Klejnot, prezident Captive Nations v Los Angeles, Dr. Ivan Franklin a prohlášení RSC k 60. výročí založení republiky přečetl Ing. J. Breber. Modlitby přednesl Rev. J. Popelka. Master of Ceremonies byl Dr. Otto Turčan. Slavnosti se zúčastnilo asi 120 krajanů a hostů. Účast děvčat a žen v národních krojích zpestřila pěknou a důstojnou slavnost.

Také katolické bohoslužby, konané v neděli dopoledne, byly zaměřeny k výročí republiky a mnoho účastnic bohoslužeb přišlo v národních krojích.

Oblastní výbor Michigan

Schůze se konala dne 3. prosince v budově Sokola. Bohužel, velké náledí toho dne znemožnilo některým členům zúčastnit se schůze, hlavně přespolním z Owosso. Byli přítomni br. Vlčko s manželkou, za Sokolice Detroit ses. Samsňáková, tajemnice, za Sokol br. Durkin, za odbočku Štefánik br. Pondell a br. Brablec, za odbočku Masaryk, Detroit, br. Šrámek a Fořt.

Vzhledem k malému počtu členů bylo rozhodnuto odložit výroční volby až na příští schůzi, která se bude konat 18. března ve městě Owosso.

Předseda br. Vlčko přečetl informační dopis z Ústředí a dále dopis od Z.C.B.J. z města Flint, že bylo rozhodnuto upustit od vysílání zástupců za jednotu do Oblastního výboru. Br. Šrámek byl požádán, aby příležitostně zajel do Flint a promluvil se členy

Z.Č.B.J. o možnostech další spolupráce. Byla schválena účast na letním festivalu 1979 se Sokolem. Delegáty do přípravného výboru jsou br. Vlčko a br. Šrámek. Br. Pondell přijal vedení našeho sociálního fondu, který byl založen minulého roku.

Br. Fořt žádal o urychlení založení výboru pro občanská práva a byl podporován br. Vlčkem. Došlo k dlouhé debatě vzhledem k rozdílným názorům. Rozhodnutí bylo odloženo na příští schůzi.

Během zimních měsíců vynasnažíme se rozšířit členskou základnu odboček a pomůžeme jim s přípravou programu na příští rok.

Br. Ferjenčíkovi byl zaslán do Chicaga dopis s přáním, aby se brzo plně zotavil.

Odbočka ČSNRA "Generál Štefánik"

Dne 2. prosince se konala valná hromada, na které byli zvoleni tito úředníci: Předseda Eduard Dellín, místopředseda Ernst Prossnitz, jednatel Karel Halaška, zapisovatelka Eva Schejbalova, pokladní Maragaret Struhořadová, revisoři účtů Anna Hubková a Bláža Laurichová, právní poradce Henry Synek; dále, tiskoví referenti Josef Zeman a A. Koudelová, organizační referent Jan Prochotský, výběřčí Anna Bukovská, Eleanor Zemanová, Jana Šmerdová, zábavní výbor ses. Zemanová, Laurichová, Mossová, Šmerdová, Kraupnerová a Brymová. Delegáty do Oblastního výboru: Boris Kraupner a Vojta Vacek.

Z proslvu ing. Jiřího Brebra

Na banketu k 28. říjnu vzpomenu Ing. Breber krátce události před šedesáti lety, vyhlášení Československé samostatnosti profesorem Masarykem ve Washingtonu. Soustředil se pak na dnešní události v současném Československu:

V Československu se 28. říjen veřejně nevzpomíná. Návštěvníci Československa přijíždějí zpět se smutnými zprávami: O demoralizaci obyvatelstva, které se převážně stará jen o svůj osobní život a z každodenního shonu se snaží uniknout do vnitřního exilu, ke svým rodinám a koníčkům. Návštěvníci z Československa nám vypravují o korupci, která bují ve všech vrstvách společnosti, že by se za ni nemusel stydět žádný orientální státec. Dostáváme svědectví o tom, jak i komunističtí funkcionáři jsou úplatní a udržují režim jen proto, že z toho mají osobní prospěch. Převážná většina občanů mlčí a plní požadavky režimu jen ze strachu, proti svému přesvědčení. Tohle jsou však všechno příznaky prohnílé struktury státu, která se musí zhroutit při prvním otřesu.

Dostáváme však i jiné zprávy, od té nekonformní menšiny národa, která nechce žít bez základních lidských práv, která nechce být jen povolným nástrojem těch, kteří slouží okupantům. Na 1000 občanů podepsalo Chartu 77 a nesou statečně pronásledování režimem a veřejně promlouvají ke světové veřejnosti. V edici Petlice vyšlo již více než 100 titulů od autorů, kteří nesmějí doma publikovat. V Praze a v Brně jsou po soukromých bytech pořádány přednášky a semináře pro studenty, kteří nebyli přijati na vysoké školy z politických důvodů. Čs. disidenti se domlouvají o společném postupu s polskými a jsou v kontaktu s disidenty téměř všech komunistických zemí. Tajná policie se může ubíhat a její síly musely být zmnohonásobeny od r. 1976, aby podchytila všechnu tuto aktivitu. Ale komunistické režimy se již neodvažují (s výjimkou SSSR) trestat tak tvrdě jako v 50tých letech. Režim u nás přece jenom trochu respektuje světové veřejné mínění. Nepořádá velké monstrprocesy s disidenty, ale spíše je zastrahuje gangsterskými způsoby a ty nejznámější nutí k emigraci.

Komunističtí byrokraté dnes již sami nevěří svému marxistickému náboženství, spíše se snaží udržet svoje místa a výhody z nich plynoucí.

A podobně je tomu i v ostatních zemích východní Evropy, dokonce i v samotném Sovětském svazu. Přestárlí kremelští vládcové nedůvěřují ani svým mladším kolegům a neuvolňují jim svá místa. Disidentské hnutí se šíří i mezi prostými dělníky a rolníky. Pravdivé informace o svobodném světě pronikají ke sluchu širokých mas a oficiální sovětská propaganda je již málo účinná.

Vojensky je Sovětský svaz na vrcholu své moci. V konvenčních zbraních je snad nepřekonatelný a s atomovou válkou kremelští stratégové nepočítají, věří, že Západ atomovou válku nezačne.

Diktatury ve stadiu vnitřního rozkladu obvykle začínají výboje. Sdělovací prostředky všech zemí sovětského bloku začaly v posledních týdnech téměř zuřivou kampaň proti Číně, Saudské Arabii, Rhodesii a Jihoafrické republice. Novou kampaň spustily proti iránskému šachovi a ostře kritizují Jugoslávii za její vztah k Číně. Ptáme se: Jsou tyto jmenované země cílem dalších výbojů Kremlu? Pakliže ano, pak to může být konec sovětského imperia. Pobaltské národy, Ukrajinci, Gruzinci a jiní nejsou ochotni umírat za mocipány v Kremlu a Rusko není ani vnitřně dost hospodářsky silné na dlouhou válku. Dopustí-li se Moskva válečného dobrodružství většího rozsahu, urychlí to značně vnitřní vývoj v sovětském bloku. Ten vývoj však bude probíhat pozvolně, i když se Sovětský svaz vojenskému dobrodružství vyhne. Je to vývoj myšlení a názorů, které vedou k demokratizaci a které byrokraté nemohou zastavit.

Situace ve východní Evropě je možná ještě daleko od revolučních změn, ale lidé i tam chtějí lidská práva a velmi oceňují tu americkou politiku, která jim dodává morální podpory. Mnozí se zbavili strachu a projevují se otevřeně. Zatím je těší jen pocit, že se nemusí přetvařovat a že usilují o důstojnější život. My zde ve svobodném světě jim můžeme pomoci propagačně i jinak. Aby byl národ připraven vytěžít maximum z případného politického otřesu Sovětského svazu.

Na knižním trhu

K vánocům bylo zvykem v Praze dávat darem knížky. Letos bylo zase živo v knihkupectví a hodnotné knížky byly brzo rozprodány. Na odbyt jdou detektivky, životopisy dávnou zemřelých, politicky "nezávadných", cestopisy, atd. Československý spisovatel vydal první díl životopisu o malířce Zdence Braunerové. Autor František Kožík zachycuje probuzeneckou dobu, společenský, vlastenecký život u Náprstků, vliv spisovatelů Heyduka, Vrchlického, Zeyera, Šaldy, Gabriely Preissové, umělce Chittusih, Hynaise, Schwaigra, Úprky a mnoho jiných.

Za to o komunistický tisk a komunistické autory není naprosto žádný zájem.

V Jugoslávii je dračka o knihu starého komunisty Karla Stajnera. Byl zatčený v Moskvě r. 1936 a odsouzený na dvacet let. Popisuje utrpení ve své knize "7000 dní na Sibíři".

Ve Spojených státech vyšla kniha docela jiného rázu. Je to životopis amerického milionáře českého původu "Grinding It Out" (Berkley Publishing Corp.) Ray Kroc se zmiňuje o dědečkovi a babičce, původem z Čech, aniž by uváděl bližší podrobnosti. Žili v Chicagu. Jeho rodiče se narodili již v Americe a žili v chicagském předměstí Oak Park. Mladý Ray Kroc měl obchodní nadání, škola ho moc nebavila, takže nedokončil ani "high school". Jeho obrovské úspěchy se neprojevovaly až mnohem později. Dnes hlásí do světa ve své knížce, že za necelých pětadvacet let se prodalo 25 biliónů hamburgerů. Kroc totiž vykoupil malou firmu McDonald a v poměrně krátké době proslavil svůj podnik po celých Spojených státech. K jeho úspěchu se vrátíme v příštím čísle.

Č. S. A.

Nejstarší bratrská a sesterská podpůrná jednota v Americe jest připravená poskytnouti Vám nejnvýhodnější druhy životních pojištění plně zabezpečujících Vaši ochranu.

Rovněž nabízíme pojistky poskytující pravidelný starobní důchod jakož i pojistky hypoteční.

Další informace ochotně podají:

CZECHOSLOVAK SOCIETY OF AMERICA

"Pioneer of Fraternal Life Insurance"

CSA PLAZA

Telefony (312) 795-5800 - (312) 242-2224

2701 SOUTH HARLEM AVENUE

BERWYN, IL 60402

VĚSTNÍK

CZECHOSLOVAK NATIONAL COUNCIL
OF AMERICA
2137 So. Lombard Ave. - Room 202
Cicero, Illinois 60650

Second Class Postage Paid
at Chicago, Illinois